

DE KERKEN, KOEIEN EN TRANSFORMATORHUISJES VAN **HANS PARLEVLIET**

VREEMDE LANDSCHAPPEN

Kunstschilder Hans Parlevliet schildert al jaren landschappen.

Eerst met kerken, daarna kwamen er koeien bij, toen transformatorhuisjes en nu schildert hij zuiver landschappen. 'Mijn landschappen zijn altijd wat onwezenlijk.

Het is nooit een registratie van de echte werkelijkheid.'

TEKST: **ILSE KNOL** BEELD: **HANS PARLEVLIET**

Het werk van Parlevliet is geregeld biografisch. ‘Sommige schilderijen verwijzen naar dingen uit mijn leven. Het schilderij is dan de metafoor voor wat er in mijn leven is gebeurd. Ik heb bijvoorbeeld verschillende schilderijen gemaakt waarbij het landschap als het ware wegvalt. Je ziet het landschap dan van bovenaf. In de jaren zeventig en tachtig deed ik veel aan zweefvliegen. Die beleving komt dan in dergelijke schilderijen terug.’ Daarnaast is Noord-Nederland veelvuldig onderwerp van het werk van Parlevliet. ‘Hier ben ik opgegroeid, ik ken dit landschap. Ik ben er vanaf mijn jeugd onderdeel van geweest.’

ILLUSTRATIES

Parlevliet heeft zich niet altijd toegelegd op het schilderen van landschappen. Vanaf het moment dat hij afstudeerde aan Academie Minerva in Groningen had hij samen met collega Herman Tulp een maatschap in Groningen. Ze maakten illustraties. Het was commercieel werk, in opdracht, met harde deadlines. Tot ver in de jaren negentig verdiende Parlevliet daar zijn brood mee. Ze maakten ‘onmogelijke’ dingen, die niet te fotograferen waren. Toen echter Photoshop opkwam, stortte die handel in. ‘We hadden in die tijd een studio in Groningen, met etalage.

Daar exposeerden wij ons werk. Er stuitte een kunsthandelaar op: Jan van Hebel. Hij was onder de indruk van onze illustraties en vroeg of wij stilleven wilden maken. Dat wilden we wel, omdat het maken van illustraties terugliep. Door deze samenloop van omstandigheden heb ik een tijdje stilleven geschilderd. Maar daar lag mijn hart niet. Ik heb op Minerva zelfs nog nooit een stilleven gemaakt. De ruimte is wat mij betreft te beperkt bij een stilleven. En dat is juist het aspect dat belangrijk is in mijn werk: de ruimte.’

Hans Parlevliet,
Kerk nabij Moddergat,
20??, materiaalbeschrijving,
50 x 50 cm

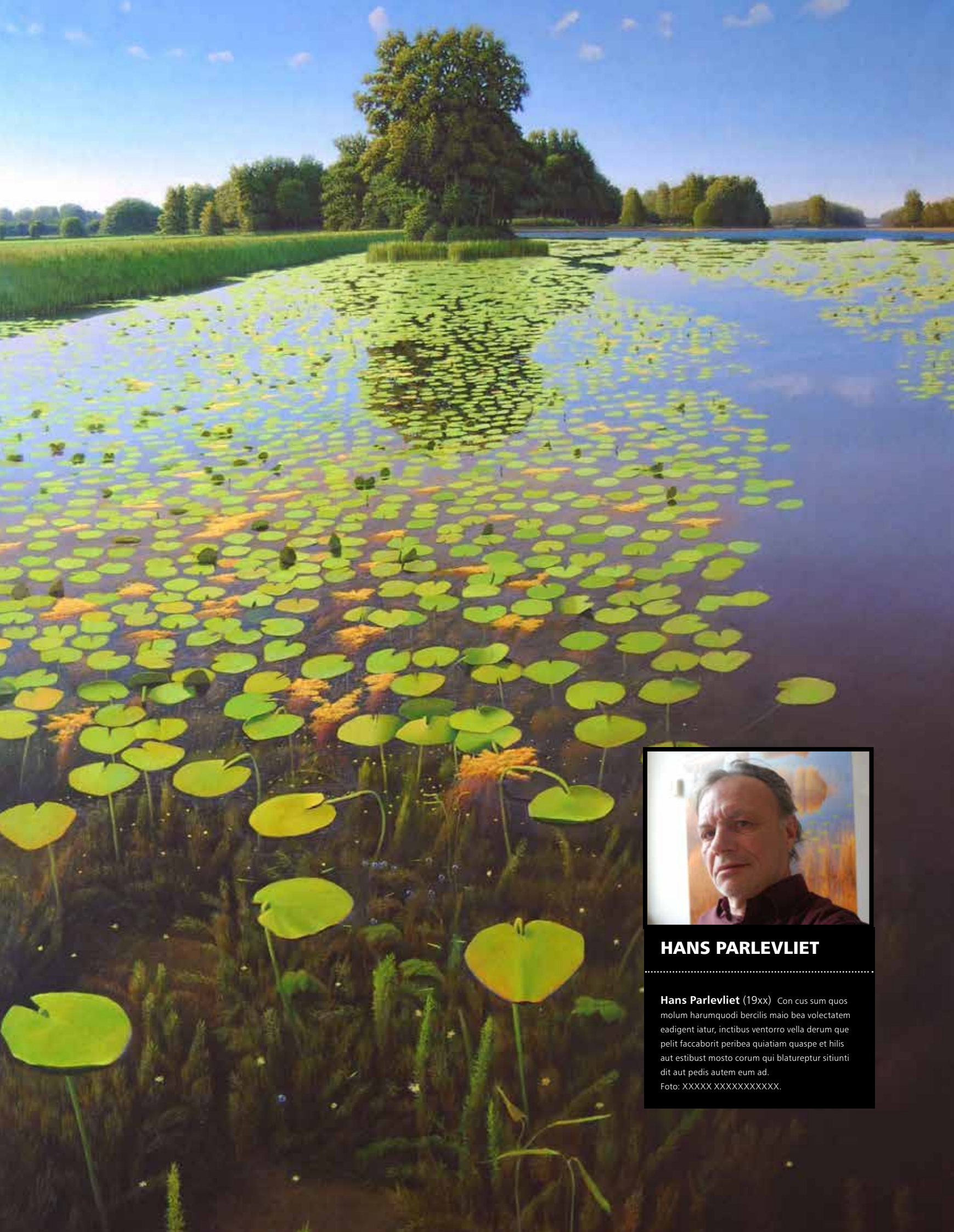
Hans Parlevliet,
Boeboeboeeeh,
20??, materiaalbeschrijving,
80 x 120 cm

KERKEN

Rond 2004 schilderde Parlevliet zijn laatste stilleven. Daarna legde hij zich toe op landschappen. ‘Maar ik wilde niet zomaar een landschap schilderen, zuiver, zonder enige gebeurtenis erin. Eerst heb ik een aantal jaren landschappen met Romaanse kerken geschilderd. Geen gotische, want die hebben te veel tierelantijnen. Romaanse kerken zijn stevig, robuust, rechtoe rechtaan en kenmerkend voor het Groninger landschap. De kerk was een continu aanwezig object in mijn schilderijen in die tijd. Ik plaatste de kerk echter wel in een rare context, zoals op het wad, zodat het een vervreemdend karakter zou krijgen. Ietsje later ging ik kerkschilderijen met koeien maken. Zo heb ik de A-kerk van Groningen geschilderd op het wad, met daar een aantal koeien bij. Op een gegeven moment was het onderdeel kerk uitgeput. De koeien bleven, de kerken verdwenen. En toen ontdekte ik transformatorhuisjes. Die kenmerken zich door een hele bijzondere bouw uit de jaren dertig, een soort Amsterdamse school.’

KLARA

Aanvankelijk schilderde Parlevliet verschillende transformatorhuisjes. Vervolgens focuste hij zich op één huisje uit Spijkerboor in Drenthe, dat hij tientallen keren vastlegde vanuit verschillende perspectieven en settings. Vervolgens voegde hij daar weer

koeien aan toe. Uiteindelijk verdwenen de transformatorhuisjes en bleven de koeien over. Als afsluiting maakte Parlevliet een serie van tien à vijftien schilderijen van één koe die hij heel succesvol vond: Klara. In deze serie is Klara telkens in precies dezelfde houding geportretteerd. Alleen de omgeving is anders. Zo staat Klara op één van de schilderijen voor een transformatorhuisje op een klif, met op de achtergrond de afgrond. Op de voorgrond is er een plank waar Klara overheen moet lopen om in de wereld te komen. 'Ze kijkt je aan met zo'n blik van: er moet nu wat gebeuren. Na de serie over Klara was ik klaar met koeien. Ik wilde geen koeienschilder genoemd worden, al zijn ze heel leuk om vast te leggen. In het wit van hun huid zitten allemaal verschillende kleuren, zoals geel, oranje en blauw. Dat maakt ze fascinerend om te schilderen.'

GEEN FOTO'S

Rond 2009 begon Parlevliet zuiver landschappen te schilderen. 'Maar ook die landschappen zijn nooit een registratie van de echte werkelijkheid. Ik gebruik dan ook haast nooit foto's. De structuur van mijn landschappen is niet bestaand. Dat is betrekkelijk uniek. De meeste collega's hebben moeite een doorwrocht landschap te maken uit hun hoofd. Ik ben in mijn leven heel veel buiten geweest in de natuur. Niet uren, maar dagen. Dat komt omdat ik veel viste in mijn jeugd. Als je vist, heb je alle gelegenheid om de omgeving in je op te nemen. Om het te absorberen, te analyseren. Feitelijk uit verveling. Op die manier heb ik veel beelden gevormd in mijn hoofd. Ik heb daarom geen foto's nodig. De werkelijkheid die ik creëer in mijn werk, is de afspiegeling van wat mijn geest kan dragen. Op mijn landschapsschilderijen moet veel te zien zijn. Er is geen enkele suggestie; het is allemaal heel netjes uitgeschilderd. Alles is scherp, om de kijker een virtuele wandeling door het landschap te geven. Waar je ook kijkt, daar is wat te zien. Ik wil niks aan de verbeelding overlaten.'

Hans Parlevliet, Ondiep, 20??, materiaalbeschrijving, 120 x 80 cm

Hans Parlevliet, De Punt (Drenthe), 20??, materiaalbeschrijving, 60 x 160 cm

'Je moet als het ware door mijn landschappen heen kunnen lopen'

TOTSTANDKOMING

'Als ik begin aan een nieuw schilderij, heb ik een idee in mijn hoofd. Ik maak geen schets, ik plaats alleen de horizon. Dan begin ik meteen te schilderen. In veel van mijn schilderijen komt water voor: dat maakt het makkelijker om een landschap in vlakken te verdelen. Het is een middel om de compositie te bepalen. Daarna ontstaat een schilderij letterlijk uit de mist. Waar ik aan vasthoud, is het beeld dat ik in mijn hoofd heb: één plaatje, zonder details. Ik bouw het schilderij op in zo'n tien tot vijftien lagen. Als de grote vlakken maar staan: daar schuif ik niet of nauwelijks aan. De detaillering, die zo kenmerkend is voor mij, komt vanzelf. Daarnaast houd ik van heldere kleuren en laag zonlicht. Ik zal zelden of nooit een schilderij maken waarin het ernstig bewolkt is. Mijn schilderijen zijn al druk genoeg. Als schilder moet je jezelf blijven uitdagen en triggeren. Soms moet ik echt zoeken naar een nieuwe compositie, om te voorkomen dat ik in herhaling val. Wat ik dan wel eens doe, is de auto pakken en ergens naartoe rijden. Dan ga ik een stuk lopen, zodat ik een nieuw beeld krijg. Dat beeld houd ik vast in mijn hoofd en daar geef ik thuis een eigen slinger aan als ik ga schilderen. Met dat nieuw verworven beeld als uitgangspunt.'

VOOR MEER INFORMATIE:
WWW.HANSPARLEVLIEP.NL

HANS PARLEVLIEP

Hans Parlevliet (19xx) Con cus sum quos molum harumquodi bercilis maio bea volectatem eadigent iatur, inctibus ventorro vella derum que pelit faccaborit peribea quiatiam quaspae et hillis aut estibust mosto corum qui blatureptur sitiunti dit aut pedis autem eum ad.
Foto: XXXXX XXXXXXXXXXXXX.

